

CABINET

Cofnodion cyfarfod o'r Cabinet a gynhaliwyd yn Ystafell Bwyllgora 1a, Neuadd y Sir, Rhuthun, Dydd Mawrth, 25 Mehefin 2013 am 10.00 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghr. Hugh Evans, Arweinydd; Hugh Irving, Aelod Arweiniol Cwsmeriaid a Chymunedau; Huw Jones, Aelod Arweiniol Twristiaeth, Hamdden ac Ieuenctid; Barbara Smith, Aelod Arweiniol Moderneiddio a Pherfformiad; David Smith, Aelod Arweiniol Parthau Cyhoeddus; Julian Thompson Hill, Aelod Arweiniol Cyllid ac Asedau ac Eryl Williams, Aelod Arweiniol Addysg.

Arsylwyr: Y Cynghr. J.R. Bartley, J. Butterfield, J. Chamberlain-Jones, M.Ll. Davies, M.L. Holland, H. Hilditch-Roberts, T.M. Parry, D. Simmons a H.O. Williams.

HEFYD YN BRESENNOL

Y Prif Weithredwr (MM), Cyfarwyddwyr Corfforaethol: Uchelgais Economaidd a Chymunedol (RM), Cwsmeriaid (HW), Moderneiddio a Lles (SE), Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd (GW), Pennaeth Cyllid ac Asedau (PM), Pennaeth Cwsmeriaid a Chymorth Addysg (JW), Pennaeth Gwasanaethau Oedolion a Busnes (PG), Pennaeth Addysg (KE), Pennaeth Cynllunio Busnes a Pherfformiad (AS), Prif Gyfrifydd (RW), Rheolwr Cynllunio Addysg ac Adnoddau (CW), Rheolwr Rhaglen Cwsmeriaid ac Addysg (JC), Rheolwr Polisi Cynllunio (AL), Rheolwr Rhaglen y Rhyl yn Symud Ymlaen (TB), Ymgynghorydd Iechyd a Diogelwch (VR), Rheolwr Cyffredinol: Gofal Iechyd Cefndy (DLH) a Swyddog Gweinyddol (CIW).

1 YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb oddi wrth y Cynghorwr(wyr) Bobby Feeley

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Ni ddatganodd unrhyw Aelod unrhyw gysylltiad personol na rhagfarnllyd ag unrhyw fusnes oedd am gael ei ystyried yn y cyfarfod.

3 MATERION BRYD

Ni chodwyd unrhyw eitem y dylid, ym marn y Cadeirydd, ei hystyried yn y cyfarfod fel mater brys dan Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd ddydd Mawrth 14 Mai 2013.

PENDERFYNWYD:- cymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ddydd Mawrth, 14 Mai 2013, fel cofnod cywir ac y dylai'r Arweinydd eu llofnodi.

5 ADOLYGIAD YSGOLION CYNRADD ARDAL RHUTHUN

Cyflwynodd y Cyng. Eryl Williams adroddiad, a gylchredwyd cyn y cyfarfod, a oedd yn cynnwys canfyddiadau'r arolwg diweddar ar ddarpariaeth ysgolion cynradd yn ardal Rhuthun ac argymhellion arfaethedig i'w hystyried er mwyn newid y ddarpariaeth bresennol.

Amlinellodd y Cyng. Eryl Williams y fframwaith ariannu a'r broses strwythuredig a fabwysiadodd y Cyngor yn ogystal â pherthnasedd polisïau cenedlaethol ar y broses benderfynu ar gyfer ariannu gwelliannau i adeiladau addysg y Sir. Cyfeiriwyd at raglen fuddsoddi gynhwysfawr Sir Ddinbych, y cais i Ysgolion yr 21ain Ganrif a phwysigrwydd ansawdd adeiladau addysg yn y broses ddysgu. Eglurodd y byddai ceisiadau a gyflwynir i Lywodraeth Cymru am fuddsoddiad cyfalaf sylweddol yn cael eu dylanwadu gan Sir Ddinbych a'r bwriad i fynd i'r afael â llefydd dros ben mewn ysgolion. Pwysleisiodd hefyd y gallai'r arian yma fod dan fygythiad os nad yw'r Sir yn mynd i'r afael â llefydd dros ben.

Pwysleisiodd y Cyng. Williams y byddai'n ymdrechu i sicrhau gwelliannau parhaus yn Sir Ddinbych drwy ddarparu cyfleusterau addysg gwell a fydd yn creu cynladwyedd ac yn diogelu natur yr ardal. Cyfeiriodd at nifer y llefydd dros ben yn ardal Rhuthun a'r cynigion gerbron y Cabinet i fynd i'r afael â'r mater. Eglurwyd bod y Cyngor wedi cynnal ymgynghoriad ffurfiol ar ddyfodol darpariaeth gynradd yn ardal Rhuthun. Yn ystod yr arolwg cynhaliwyd ymgynghoriad eang ag 11 ysgol a oedd yn cynnwys cyfarfodydd â rhieni, staff a llywodraethwyr. Amlygwyd sawl mater gan gynnwys y ddibyniaeth ar ystafelloedd dosbarth symudol, cyflwr gwael ysgolion a nifer y llefydd dros ben yn yr ardal (sy'n fwy na'r cyfartaledd).

Mae canfyddiadau'r arolwg anffurfiol wedi eu cynnwys yn Atodiad 1 ac mae nifer y llefydd mewn ysgolion ar hyn o bryd a nifer y disgyblion (PLASC mis Ionawr, 2013) wedi eu cynnwys yn yr adroddiad ynghyd â chanfyddiadau'r ymgynghoriad anffurfiol a'r ffordd ymlaen sy'n cynnwys y cynigion canlynol:-

Mae argymhellion wedi eu cynnig a'u grwpio gyda'i gilydd, yn dibynnu ar eu heffaith ar ysgolion yr ardal, i ganiatáu darpariaeth gynaliadwy tymor hir yn ardal Rhuthun yn dibynnu ar adnoddau ariannol. Crynhodd Pennaeth Cwsmeriaid a Chymorth Addysg y cynigion sydd wedi eu cynnwys yn yr adroddiad, codwyd sawl mater a darparwyd yr ymatebion fel y ganlyn:-

Cynnig 1 – Creu Ysgol Ardal newydd ar gyfer cymunedau Clocaenog a Chyffylliog (Atodiad 2).

Bu i'r arolwg ganfod y galw i gadw darpariaeth addysg yn yr ardaloedd gwledig i'r gorllewin o Ruthun. Ar hyn o bryd mae 55 disgybl llawn amser yn mynychu'r ddwy ysgol. Mae galw mawr am lefydd yn Ysgol Clocaenog ond mae'r niferoedd yn Ysgol Cyffylliog yn gostwng. Gan nad yw'r ddwy ysgol yn addas ar gyfer codi estyniad, argymhellir bod ysgol ardal newydd yn cael ei chreu ar gyfer y cymunedau ar y safleoedd presennol. Byddai creu'r ysgol ardal yn cael ei wneud yn raddol a byddai ymrwymiad tymor hir i greu un ysgol ar un safle gyda chyswllt posib â chyfleusterau

cymunedol. Awgrymwyd y dylai'r cam cyntaf gael ei roi ar waith ddechrau mis Medi 2014.

Codwyd sawl pryder gan y Cyng. Huw Jones a darparwyd yr ymatebion canlynol:-

- Atodiad 2, 15.5. – Cyfeiriodd Pennaeth Cwsmeriaid a Chymorth Addysg at Bolisi Cludiant y Cyngor ac eglurodd y byddai trefniadau cludiant ar gyfer y disgyblion presennol yn cael eu harchwilio fel rhan o'r adrefnu.
- Mewn ymateb i'r pryderon ynglŷn â chyflwr y ffordd rhwng Ysgol Clocaenog ac Ysgol Cyffylliog, eglurodd y Cyng. Williams bod y ffordd o Glocaenog i Fontuchel yn rhan o'r prif lwybr graenu.
- Cadarnhaodd Pennaeth Cwsmeriaid a Chymorth Addysg y byddai Sir Ddinbych yn ymgynghori ag awdurdodiadau cyfagos ar y cynigion. **(JW I'w wneud)**
- O ran nifer y llefydd dros ben a darpariaeth y dyfodol, eglurwyd y byddai dwy gam gweithredu. Byddai'r can cyntaf yn golygu creu ysgol newydd ar y ddau safle a byddai'r ail gam yn golygu ystyried y safle gorau ar gyfer ysgol newydd, yn amodol ar arian. Amlinellodd Pennaeth Cwsmeriaid a Chymorth Addysg ddarpariaeth Cyfnod Allweddol 1 a 2 yn y dyfodol.

Cynnig 2 – Cau Ysgol Llanbedr a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Borthyn, Rhuthun, yn dibynnu ar ddewis y rhieni (Atodiad 3)

Mae'r Corff Llywodraethu ac eraill wedi mynegi pryderon na ddylid ystyried y lleihad yn nifer y disgyblion yn Ysgol Llanbedr ar ei ben ei hun wrth ystyried dyfodol yr ysgol. Wrth ystyried y ddarpariaeth o fewn tref Rhuthun a'i chymuned agos, ymddengys bod gorddarpariaeth o lefydd cyfrwng Saesneg. Mae Ysgol Llanbedr ac Ysgol Borthyn yn Ysgolion Saesneg a Reolir yn Wirfoddol gan yr Eglwys yng Nghymru. Canfuwyd wrth ddadansoddi'r galw mai 20 disgybl yn unig o fewn y dalgylch naturiol yr ysgol sy'n dewis addysg cyfrwng Saesneg. Ar hyn o bryd mae ysgol eglwys cyfrwng Saesneg arall yn agos at yr ysgol hon, sef Ysgol Borthyn, ac mae ysgolion Gellifor a Stryd y Rhos yn agos iawn hefyd. O ystyried yr angen i leihau'r fath ddarpariaeth, argymhellir y dylid cynnal ymgynghoriad ar gau Ysgol Llanbedr ar ddiwedd blwyddyn academiaidd 2013/2014.

Sicrhaodd yr Arweinydd y bydd yr ohebiaeth a dderbyniwyd gan rieni ac athrawon Ysgol Llanbedr yn nodi materion a phryderon yn cael ei hystyried os cytunir i gynnal ymgynghoriad ar y cynigion. Cadarnhaodd Pennaeth Cwsmeriaid a Chymorth Addysg y bydd yna lefydd ar gael mewn ysgolion ffydd eraill yn yr ardal e.e. Ysgol Borthyn, Rhuthun. Teimlwyd y byddai cynyddu darpariaeth Ysgol Borthyn yn sicrhau dewis ac yn cryfhau darpariaeth ffydd gan ei gwneud yn fwy cynaliadwy. Eglurodd y swyddog y byddai gwaith ac ymgynghori pellach yn cael ei wneud ac y byddai hynny'n ystyried ffigyrau amcanol ar gyfer y galw yn y dyfodol.

Cododd y Cyng. Huw Williams y materion canlynol a darparwyd ymateb:-

- Cytunwyd bod angen gwirio cywirdeb ffigyrau amcanol Ysgol Llanbedr ac Ysgol Borthyn, ynghyd â ffigyrau ar gyfer darpariaeth cyn-ysgol, a'u cadarnhau cyn cynnal trafodaethau pellach. **(JW I'w wneud)**

- Mae'r ysgol wedi gwella ers y problemau a gafwyd yn y gorffennol a soniwyd am gyfleusterau a lleoliad gwych yr ysgol.
- Cyfeiriodd y Cyng. Williams at ddewis y rheini ac at golli darpariaeth ffydd yn yr ardal. Awgrymodd y dylid ystyried cadw Ysgol Llanbedr ar gyfer darparu addysg ffydd yn ardal Rhuthun.
- Fe ddylai'r ddarpariaeth addysg ddiwallu anghenion y 71 cartref newydd sydd wedi eu cynnwys yn y Cynllun Datblygu Lleol ar gyfer ardal Llanbedr.

Cynnig 3 – Ardal Tref Rhuthun (Atodiad 4)

Eglurodd Pennaeth Cwsmeriaid a Chymorth Addysg bod yna gefnogaeth gref i gadw darpariaeth y tair ysgol yn y dref ond dywedodd bod anawsterau tymor hir ynghlwm wrth safleoedd Ysgol Stryd y Rhos ac Ysgol Pen Barras. Mae mynediad y safle yn bryder o ran iechyd a diogelwch ac mae'r safle yn dibynnu ar ystafelloedd dosbarth symudol. Mae arolwg ac asesiad o addasrwydd y safle wedi awgrymu y dylai'r Cyngor weld pa mor addas yw adeiladu ysgol newydd yn safle Glasdir. Mae astudiaeth ddichonolrwydd wedi awgrymu y gall y tir sydd wedi ei glustnodi yn y CDLI ar gyfer ysgol newydd ddiwallu anghenion disgyblion Ysgol Stryd y Rhos ac Ysgol Pen Barras. Awgrymwyd y dylid ystyried y dewis yma cyn gwneud unrhyw benderfyniad. **(JW I'w wneud)**

Mae dyfodol Ysgol Borthyn ac Ysgol Rhewl yn gysylltiedig â'r cynnig hwn. Mae'r angen i sicrhau amrywiaeth trwy ddarparu ysgolion ffydd, os yw'r argymhelliad i gau Ysgol Llanbedr yn mynd rhagddo, wedi arwain at yr argymhelliad i gadw Ysgol Borthyn. Mae arolwg safle Ysgol Rhewl wedi amlygu'r gallu i ehangu'r ddarpariaeth bresennol. Fodd bynnag, byddai angen ystyried buddsoddi yn yr adeiladau presennol.

Gan y byddai'n anodd cyfiawnhau buddsoddi llawer o arian ar safle Ysgol Rhewl, pe bai ysgol newydd yn cael ei hadeiladu ar safle Glasdir, awgrymwyd y dylid ystyried dyfodol yr ysgol ar y cyd â datblygiad Glasdir. Byddai'r dewisiadau yn cynnwys cau Ysgol Rhewl ar ôl cwblhau'r ysgol/ysgolion newydd. Bydd unrhyw gynnig i gau Ysgol Rhewl yn gofyn am ymgynghoriad ffurfiol a chyhoeddi rhybudd statudol. Os yw Ysgol Stryd y Rhos a/neu Ysgol Pen Barras yn symud i safle Glasdir, ac nad ydyn nhw'n newid llawer mewn maint, yna ni fyddai angen cyhoeddi cynigion statudol gan y byddai'r ysgol yn symud i safle llai nag un filltir i ffwrdd. Cafwyd cadarnhad bod cynigion i ddarparu dwy ysgol newydd gyda'u penaethiaid eu hunain ac y byddan nhw, gyda Chadeiryddion y Llywodraethwyr, yn rhan o'r broses ddyfunio.

Cododd y Cyng. David Smith y materion canlynol:-

- Mynegodd ei gefnogaeth at ddarparu ysgol newydd i fynd i'r afael â'r problemau sydd wedi codi dros y blynyddoedd. Fodd bynnag, gofynnodd am sicrhau bod unrhyw broblem yn ymwneud â thraffig yn sgil adeiladu ysgol newydd, gan gynnwys materion parcio, yn cael eu hystyried a'u datrys ar y cychwyn cyntaf. **(JW I'w wneud)**
- Cefnogodd y Cyng. Smith y cynnig i gadw Ysgol Borthyn fel ysgol ffydd.
- Mae angen sicrhau nad yw unrhyw safle sy'n cael ei ddefnyddio i adeiladu ysgol newydd yng Ngglasdir yn agored i lifogydd ac mae angen gwybod beth yw

dewis rhieni dalgylch Ysgol Rhewl pe bai ysgol newydd yn cael ei hadeiladu yng Nglasdir. Cadarnhaodd y Pennaeth Addysg y byddai unrhyw safle posib yn cael ei asesu ac y byddai adroddiad ar lifogydd yn cael ei ddarparu. **(JW I'w wneud)**

Soniodd y Cyng. Merfyn Parry am bryderon Corff Llywodraethu Ysgol Rhewl ynglŷn â'r ffaith y gall yr ansicrwydd ynghylch dyfodol yr ysgol gael effaith andwyol ar ei dyfodol, yn arbennig o ran nifer y darpar ddisgyblion. Eglurodd y swyddogion y byddai'n anghywir hepgor Ysgol Rhewl o'r astudiaeth ddichonolrwydd gan y gallai'r cynigion effeithio ar yr ysgol, a phwysleisiwyd bod angen bod yn agored a chlir ynglŷn â'r amcan terfynol. Cadarnhawyd nad yw'r ysgol ar hyn o bryd yn rhan o'r cynnig ffurfiol. Fodd bynnag, byddai swyddogion yn cydweithio gyda'r ysgol i sicrhau nad yw darpariaeth addysg y disgyblion yn cael ei rhoi mewn perygl. Mewn ymateb i bryderon y Cyng. Parry ynglŷn â chategori dwyieithog yr ysgol, cadarnhaodd y Pennaeth Addysg y byddai ymgynghoriad ffurfiol pellach, a fyddai'n cynnwys y rheini, yn cael ei gynnal i edrych ar alw ac anghenion dwyieithrwydd. Eglurodd Cyfarwyddwr Corfforaethol: Cwsmeriaid at yr argymhelliad o gynnal "astudiaeth ddichonolrwydd pellach cyn cadarnhau unrhyw argymhelliad ffurfiol ar gyfer Ysgol Stryd y Rhos, Ysgol Borthyn, Ysgol Pen Barras ac Ysgol Rhewl" a phwysleisiodd nad yw'r broses a awgrymir yn ymgynghoriad ffurfiol.

Datganodd y Cyng. Huw Hilditch-Roberts gysylltiad personol yn yr eitem hon gan ei fod yn Gadeirydd Llywodraethwyr Ysgol Pen Barras. Croesawodd y cynigion ar gyfer cadw Ysgol Pen Barras, Ysgol Stryd y Rhos ac Ysgol Borthyn a soniodd am bwysigrwydd cynnwys y Cyrff Llywodraethu ac uwch dimau'r ysgolion yn y broses gynllunio ar gyfer datblygu'r safle arfaethedig ar gyfer yr ysgol newydd. Soniodd hefyd am yr angen i edrych yn ofalus ar effaith unrhyw ysgol newydd ar Ysgol Borthyn ac Ysgol Rhewl ac i sicrhau bod safon cyfleusterau Ysgol Borthyn yn cael eu cadw. Cadarnhaodd Pennaeth Cwsmeriaid a Chymorth Addysg y byddai ansawdd y ddarpariaeth yn cael lle blaenllaw yn yr astudiaeth ddichonolrwydd.

Cynnig 4 – Ffederasiwn Arfaethedig Ysgol Llanfair Dyffryn Clwyd ac Ysgol Pentrecelyn (Atodiad 5)

Mae yna gefnogaeth gref o blaid cadw'r ddarpariaeth yn y cymunedau o amgylch Llanfair DC a Phentrecelyn. Mae angen buddsoddi yng nghyfleusterau Ysgol Llanfair DC ac mae llawer yn cytuno nad yw'r ysgol bresennol yn addas ar gyfer ei phwrpas. Pwysleisiwyd pa mor bwysig yw Ysgol Pentrecelyn yn y gymuned ynghyd â'r gwahaniaeth rhwng darparu addysg cyfrwng Cymraeg a darpariaeth ddwyieithog. Wrth ystyried anghenion yr ardal ehangach a'r angen am fuddsoddiad sylweddol, awgrymwyd cymryd camau gweithredu graddol.

Byddai'r cam cyntaf yn golygu cadw'r ddwy ysgol ac argymhell bod y Cyrff Llywodraethu yn ffurfio ffederasiwn. Byddai Sir Ddinbych yn gofyn am gytundeb mewn egwyddor i ddatblygu hyn erbyn mis Ionawr 2014 gyda'r golwg o ddechrau'r ffederasiwn newydd ym mis Medi 2014. Byddai'r cynlluniau tymor hir, sy'n rhan o gynigion Band B Ysgolion yr 21ain Ganrif, yn golygu symud tuag at greu ysgol newydd ar gyfer cymunedau Pentrecelyn a Llanfair DC. Byddai greu ysgol ardal newydd yn gofyn am ymgynghoriad ffurfiol ar yr adeg gywir.

Cadarnhaodd yr Arweinydd y byddai'n cefnogi'r dewis a fyddai'n darparu'r budd mwyaf i ddisgyblion yr ardal. O ran ffedereiddio'r ddwy ysgol, ac o ran y ffaith bod Ysgol Llanfair yn ysgol ffydd, eglurodd y Pennaeth Addysg y byddai'r Tîm Arwain a'r Corff Llywodraethu yn edrych ar ethos a gwerthoedd moesol yr ysgolion, ac eglurodd bod ethos yr ysgolion yn edrych yn debyg iawn. Ymatebodd y Pennaeth Addysg i'r cwestiynau a ofynnwyd gan yr Aelodau ac eglurodd sut ddarpariaeth fydd darpariaeth Cyfnod Allweddol 1 a 2 yn y dyfodol, ac amlinellodd y rhesymau dros weithredu dulliau gwahanol mewn ardaloedd eraill. Eglurodd Cyfarwyddwr Corfforaethol: Cwsmeriaid y gellir gweithredu'r cynnig i greu ysgol ardal ar gyfer Clocaenog a Chyffylliog yn gynt oherwydd graddfa'r datblygiad.

Cynnig 5 - Cefnogaeth ar gyfer Ffederasiwn Ysgol Bryn Clwyd ac Ysgol Gellifor (Atodiad 5)

Awgrymwyd y dylid cynnwys Ysgol Bryn Clwyd yn arolwg ardal Rhuthun oherwydd bod yr ysgol hon ac Ysgol Gellifor yn cael eu cydarwain a'u cydreoli yn dilyn ffurfio ffederasiwn yn 2011.

Mae Ysgol Gellifor yn ysgol boblogaidd, heb lefydd gwag, sy'n denu disgyblion o'r tu allan i'r dalgylch naturiol. O ran trefniadau'r ffederasiwn, mae canran y llefydd dros ben yn Ysgol Gellifor yn 4% a'r canran yn Ysgol Bryn Clwyd yn 67.6% ac mae hynny'n effeithio ar gynladwyedd tymor hir y ffederasiwn.

Cwestiynwyd categorïau iaith y ddwy ysgol. Mae'r ddwy ysgol yn ysgolion categori 5 ond byddai'r continwmm iaith Gymraeg yn gweld cynnydd yn narpariaeth Gymraeg yr ysgolion fel ymateb i safbwyntiau'r budd-ddeiliaid.

Roedd y Llywodraethwyr wedi gofyn am sicrwydd ynghylch dyfodol Ysgol Bryn Clwyd yn sgil yr arolwg ac maent yn dymuno gweld dyfodol tymor hir yr ysgol yn cael ei gysylltu ag unrhyw gynnydd sy'n deillio o arolwg Rhuthun. Mae'r Cyngor wedi cydnabod hyn er mwyn osgoi unrhyw ansicrwydd ynglŷn â'r ffederasiwn. Argymhellwyd y dylid parhau'r â'r trefniadau presennol yn amodol ar gytundeb i edrych ar gategori iaith Ysgol Bryn Clwyd. Byddai angen mynd i'r afael â nifer anghybwys y disgyblion yn y ddwy ysgol drwy edrych ar y trefniadau derbyn.

Cyfeiriodd y Cyng. Huw Jones at y cynnig i gadw Ysgol Llanbedr ac amlygodd yr angen i fod yn glir ac yn deg wrth ystyried y cynnig mewn perthynas ag Ysgol Bryn Clwyd. Cyfeiriodd y Cyng. Merfyn Parry at y gwaith cadarnhaol sydd wedi ei wneud gan yr ysgolion a'u Cyrff Llywodraethu i sefydlu ffederasiwn llwyddiannus. Cyfeiriodd y Cyng. Huw Williams at yr angen i wneud gwaith cynnal a chadw ar adeilad Ysgol Gellifor.

Cynnig 6 – Cadw Ysgol Bro Famau (Atodiad 6)

Mae'r ysgol yn gwasanaethu'r ardal leol ond mae yna nifer fawr o lefydd dros ben. Mae'r ddau safle mewn cyflwr da ac argymhellir bod y sefyllfa bresennol yn parhau gyda'r Awdurdod a bod y Corff Llywodraethu yn adolygu defnydd presennol y safle'n barhaus.

Mynegodd y Cyng. Martyn Holland bryderon ynghylch cyllid gan Lywodraeth Cymru, yr angen i ddiogelu ysgolion gwledig ac effaith y CDLI ar ysgolion mewn ardaloedd gwledig. Eglurodd Pennaeth Cwsmeriaid a Chymorth Addysg bod swyddogion addysg a chynllunio wedi cydweithio i sicrhau bod nifer disgwylidig y disgyblion yn cael ei gynnwys yn y broses blaengynllunio. Cyfeiriodd at ddiffyg cyfalaf ac arian ac amlygodd yr angen i adrefnu er mwyn buddsoddi mewn ysgolion yn y dyfodol.

Yn ystod y drafodaeth i ddilyn, eglurwyd bod argymhelliad wedi ei wneud ynglŷn â chychwyn ymgynghoriad ffurfiol ddechrau mis Medi 2013, er mwyn annog trafodaethau ar ddechrau'r tymor ysgol, a chynnal yr ymgynghoriad am o leiaf 6 wythnos. Byddai'r broses ymgynghori yn galluogi rhieni, disgyblion, llywodraethwyr a staff i wneud sylwadau ar y cynigion cyn y byddai'r Cabinet yn penderfynu symud ymlaen a chyhoeddi cynigion ffurfiol ar gyfer newid. Cadarnhawyd mai cynigion 1 a 2 yn unig fyddai'n gofyn am ymgynghoriad ffurfiol ar hyn o bryd.

Bydd astudiaeth ddichonolrwydd cynnig 3 yn cael ei gynnal dros yr haf, gyda'r golwg o gyflwyno'r dewis a ffafir i'r Cabinet cyn diwedd yr hydref. Byddai hyn yn arwain at egluro'r dewisiadau ar gyfer sicrhau'r gwelliannau ar gyfer y dref. Byddai'r wybodaeth hon yn galluogi'r Cabinet i ystyried achos busnes ar gyfer buddsoddiad. O ran cynigion 4, 5 a 6, bydd y Pennaeth Addysg a Phennaeth Cwsmeriaid a Chymorth Addysg, yn amodol ar gymeradwyaeth, yn dechrau'r trafodaethau gyda'r Cyrff Llywodraethu perthnasol i sicrhau'r cytundebau angenrheidiol i wneud y newidiadau a amlygwyd. Os ni dderbynnir cymeradwyaeth, yna mae'n bosib y caiff cynigion eraill eu cyflwyno i'r Cabinet yn ystod gwanwyn 2014.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn:-

- (i) *nodi canfyddiadau'r ymgynghoriad;*
- (ii) *Cymeradwyo cynnal ymgynghoriad ffurfiol ar gyfer y cynigion i gau Ysgol Clocaenog ac Ysgol Cyffylliog ar 31 Awst 2014, ac uno'r ddwy ysgol fel ysgol ardal newydd ar 1 Medi 2014 yn defnyddio'r safleoedd presennol;*
- (iii) *Cymeradwyo cynnal ymgynghoriad ffurfiol ar gyfer y cynigion i gau Ysgol Llanbedr ar 31 Awst 2014 a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Borthyn, yn dibynnu ar ddewis y rhieni;*
- (iv) *Argymhell i Gyrrff Llywodraethu Ysgol Pentrecelyn ac Ysgol Llanfair DC eu bod yn ffurfio ffederasiwn erbyn 1 Medi 2014 fan bellaf..*
- (v) *nodi canfyddiadau'r astudiaeth dichonolrwydd cyntaf i adnabod safleoedd posib ar gyfer ysgolion cynradd yn ardal Rhuthun ac argymhell cynnal astudiaeth ddichonolrwydd pellach cyn cadarnhau unrhyw argymhelliad ffurfiol ar gyfer Ysgol Stryd Rhos, Ysgol Borthyn, Ysgol Penbarras ac Ysgol Rhewl.*

(JW I'w wneud)

6 DIWEDDARIAD ARIANNOL

Cyflwynodd y Cyng. Julian Thompson Hill ei adroddiad, a gylchredwyd cyn y cyfarfod, a oedd yn cynnwys manylion ynglŷn â chyllideb refeniw ac arbedion y Cyngor fel y cytunwyd ar gyfer 2012/13 ar ddiwedd mis Mawrth 2013 a'r wybodaeth ddiweddaraf ar y Cynllun Cyfalaf, Cyfrif Refeniw Tai a'r Cynllun Cyfalaf Tai.

Roedd yr adroddiad yn crynhoi cyllideb referniw'r Cyngor ar gyfer 2013/14 (Atodiad 1). Roedd y gyllideb net yn £192 miliwn ar ddiwedd mis Mai a rhagwelwyd y byddai tanwariant o £45 mil (0.045) ar wasanaethau a chyllidebau corfforaethol. Roedd rhagolygon cadarnhaol o ran balansau cyllidebau ysgolion (£322 mil). Rhagwelwyd tanwariant o £150 mil yng nghyllidebau ysgolion heb eu dirprwyo, y mwyafrif yn ymwneud â'r clybiau brecwast, a chynigwyd y dylid defnyddio'r arian fel cyfraniad at ariannu'r amddiffyniad fformwla ysgol sydd wedi ei gynnwys fel ymrwymiad.

Mae Atodiad 2 yn nodi'r cynnydd hyd yma yn erbyn yr arbedion a amlygwyd yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig ar gyfer 2012/13. Cytunwyd ar darged arbedion o £3.061 miliwn ar gyfer y flwyddyn ac mae 39% o'r targed (£1.186 miliwn) wedi ei gyrraedd. Mae crynodeb o'r Cynllun Cyfalaf a'i nodau, gan gynnwys y gwariant arfaethedig o £6.8 miliwn, wedi ei gynnwys yn Atodiad 3. Mae cyllideb 2013/14 wedi clustnodi £600 mil i'w neilltuo i Gronfa Wrth Gefn y Cynllun Corfforaethol. Mae Atodiad 4 yn cynnwys y diweddaraf ar y prosiect cyfalaf mawr sydd o fewn y Cynllun Cyfalaf ar gyfer eleni. Ar ddiwedd mis Mai, roedd cyfanswm benthyciad y cyngor yn £133.264 miliwn ar raddfa gyfartalog o 5.77%. Roedd y balansau buddsoddi yn £24.1 miliwn ar raddfa gyfartalog o 0.86%.

Mae manylion ynglŷn â chostau ac effaith hyn ar wasanaethau eraill wedi eu cynnwys yn yr adroddiad fel a ganlyn:-

Gwasanaethau Priffyrdd a'r Amgylchedd – Er bod y Gwasanaethau Priffyrdd a'r Amgylchedd ar hyn o bryd yn dangos dim amrywiant, dylid nodi'r pwyntiau canlynol:

- Y camau effeithlonrwydd uchel sydd ar waith. Bydd y rhain yn cael eu monitro'n ofalus a bydd y cynnydd yn cael ei nodi mewn adroddiad yn y dyfodol. **(PM, RW i'w wneud)**
- Nifer y diwrnodau ysgol ym mlwyddyn ariannol 2013/14. Mae nifer y diwrnodau ysgol yn fwy na'r arfer ac yn debygol o gael effaith ar wasanaeth cludiant ysgol yr ardal. Rhagwelwyd y bydd unrhyw orwariant yn y maes hwn yn cael ei gadw o fewn cyllideb cyffredinol Priffyrdd a'r Amgylchedd.

Cyfeiriodd y Cyng. Eryl Williams at y nodyn sy'n dweud bod gwariant tybiedig cynlluniau cyfalaf yn ddim, cyfeiriodd yn benodol at gludiant. Cyfeiriodd at fenthyca darbodus a grantiau'r Llywodraeth a mynegodd bryder ynghylch eglurder y broses ariannu. Eglurodd y Cyng. Thompson-Hill bod y ffigwr yn yr adroddiad yn gysylltiedig â'r flwyddyn ariannol ddiwethaf a chadarnhaodd y byddai darpariaeth cyllid 2013/14 yn cael ei gynnwys mewn adroddiadau yn y dyfodol. Cyfeiriodd y Prif Gyfrifydd at Atodiad 3 a darparodd fanylion y ffigurau o ran y Cynllun Cyfalaf cyffredinol. Eglurodd mai arian wedi ei gymeradwyo, trwy'r Grŵp Buddsoddi Strategol, yn unig sydd wedi ei gynnwys yn yr adroddiad.

Gwella Ysgolion a Chynhwysiant – Mae gwaith manwl yn cael ei wneud i ddarparu amcangyfrif cadarn ar gyfer costau lleoedd y tu allan i'r sir a ffioedd adennill. Mae tanwariant wedi bod yn y cyllidebau hyn yn y blynyddoedd diwethaf. Fodd bynnag byddan nhw'n parhau'n gyfnewidiol gan eu bod yn seiliedig ar nifer y disgyblion a thrafodaethau cymhleth rhwng Awdurdodau. Mynegodd y Cyng. Williams bryderon

ynghylch fframwaith ariannu Gwella Ysgolion a Chynhwysiant a gweithredu'r trefniadau newydd. Pwysleisiodd bod angen diogelu budd y Sir.

Gwasanaethau Oedolion a Busnes – Mae'r gofyniad cenedlaethol i ddiogelu cyllidebau gofal cymdeithasol wedi arwain at £905 mil ychwanegol o fewn y flwyddyn. Bydd yr arian yn cael ei ddefnyddio i ariannu nifer o brosiectau sy'n ceisio lleihau costau refeniw'r dyfodol. Mewn ymateb i gwestiwn gan yr Arweinydd, darparodd y swyddogion fanylion yn ymwneud â'r gofyn cenedlaethol i ddiogelu arian ychwanegol ar gyfer cyllidebau gofal cymdeithasol. Cadarnhawyd y bydd arian yn cael ei dynnu yn y flwyddyn ariannol nesaf er mwyn ei fuddsoddi mewn mesurau fydd yn lleihau costau tymor hir ac yn darparu mesurau ataliol yn y dyfodol.

Ysgolion - Ar ddiwedd mis Mawrth y rhagamcan ar gyfer balansau ysgolion oedd £3.192 miliwn. Mae hyn yn symudiad positif o £322 mil ar falansau a gariwyd drosodd o 2012/13.

Mae cyllideb y Cyfrif Refeniw Tai hefyd wedi ei chynnwys yn Atodiad 1. Fodd bynnag mae adnoddau Cyfrif Refeniw Tai yn gyllid ar wahân i brif adnoddau'r cyngor, a gellir ond eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau tai cyngor. Pennir cyllideb y Cyfrif Refeniw Tai ar gyfer 2013/14 drwy dybio bod gwariant cyfalaf o £890 mil yn cael ei ariannu gan adnoddau refeniw. Cadarnhawyd y bydd taliadau Cymhorthdal Tai yn lleihau a rhagwelwyd y bydd Cynllun Cyfalaf Tai yn gwario £8.1 miliwn gan gyflawni Safon Ansawdd Tai Cymru erbyn diwedd 2013/14.

Mynegodd y Cyng. Barbara Smith bryderon ynghylch adleoli cyllid ac awgrymiadau Llywodraeth Cymru o ran annog Awdurdodau Lleol i ddefnyddio cronfeydd wrth gefn ar gyfer gwariant refeniw. Dywedodd y Prif Weithredwr nad oes modd i Lywodraeth Cymru ymyrryd yn uniongyrchol yn y mater hwn a chyfeiriodd at y gostyngiad yn narpariaeth refeniw'r Llywodraeth Leol. Pwysleisiodd y Prif Weithredwr bwysigrwydd adeiladu cronfeydd wrth gefn ac eglurodd bod gan Sir Ddinbych gynlluniau ar gyfer ei chronfeydd wrth gefn gan gyfeirio at Cynllun Corfforaethol uchelgeisiol y Cyngor.

Yn dilyn trafodaeth bellach:-

PENDERFYNWYD:- y dylai'r Cabinet nodi'r cynnydd yn erbyn strategaeth y gyllideb y cytunwyd arni.

(PM, RW I'w wneud)

7 PARTNERIAETH IECHYD MEDDWL

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad, a gylchredwyd cyn y cyfarfod, ac eglurodd bod Gwasanaethau Iechyd Meddwl Oedolion yn cael eu darparu ar hyn o bryd gan Bartneriaeth Iechyd Meddwl Oedolion Conwy a Sir Ddinbych. Roedd y Bartneriaeth i fod i ddod i ben ym mis Gorffennaf 2013. Mae angen penderfyniad gan y Cabinet er mwyn cytuno ar drefniadau partneriaeth newydd rhwng y Cyngor a Phrifysgol Betsi Cadwaladr i ddarparu'r gwasanaethau hyn.

Rhoddodd yr Arweinydd grynodedb ar gefndir y Bartneriaeth a sefydlwyd a chynhaliwyd gan gytundeb ffurfiol cyfreithiol dan Adran 31 o Ddeddf Iechyd 1999, sef Cytundeb Adran 33 bellach. Roedd y Cytundeb Partneriaeth yn gytundeb ar bolisiâu a threfnau cyffredin ar draws y gwasanaeth ac mae copi o'r adroddiad gwreiddiol a gyflwynwyd i'r Cabinet ym mis Chwefror 2005, ynghyd â Phapur Briffio'r Cabinet, wedi eu cynnwys yn Atodiad 1 a 2 yr adroddiad.

Mae'r newidiadau a ddeilliodd o greu Prifysgol Betsi Cadwaladr a datblygu model y Grŵp Rhaglen Clinigol wedi eu gwneud hi'n gynyddol anodd i reoli'r bartneriaeth gyfredol ochr yn ochr â threfniadau mewn man arall yn y Grŵp Rhaglen Clinigol ar gyfer gwasanaethau iechyd meddwl yng ngweddill dalgylch Prifysgol Betsi Cadwaladr. Roedd hyn, ynghyd â'r gofyniad i ymateb i Fesur Iechyd Meddwl (Cymru) 2010, wedi cymell adolygiad o'r trefniadau cyfredol mewn perthynas â'r Bartneriaeth yn Sir Ddinbych.

Cadarnhaodd Pennaeth Gwasanaethau Oedolion a Busnes na fydd diweddu'r Bartneriaeth gyfredol a chreu Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth rhwng y Cyngor a Phrifysgol Betsi Cadwaladr yn cael unrhyw effaith ar y gwasanaeth. Bydd Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth newydd yn eglurach a bydd yn gofyn i Brifysgol Betsi Cadwaladr ddarparu gwybodaeth fel rhan o broses sy'n fwy prydlon a rheolaidd. Dywedodd bod safon y gwasanaeth a ddarperir yn Sir Ddinbych yn uchel iawn.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn cytuno:-

- (a) bod Partneriaeth Iechyd Meddwl a Gofal Cymdeithasol presennol Conwy a Sir Ddinbych yn dod i ben ar 3 Gorffennaf 2013 a
- (b) bod Sir Ddinbych yn parhau i fod yn ymrwymedig i'r model a ddatblygwyd yn wreiddiol wrth greu'r Bartneriaeth, ond y dylid adlewyrchu hyn rŵan mewn Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth rhwng y Cyngor a Phrifysgol Betsi Cadwaladr i ddarparu'r gwasanaethau hyn.

(PG I'w wneud)

8 DYFODOL GOFAL IECHYD CEFNDY

Cyflwynodd y Cyng. Hugh Irving yr adroddiad, a gylchredwyd cyn y cyfarfod, ar berfformiad Gofal Iechyd Cefndy yn y gorffennol a'r angen am fuddsoddiad. Er bod perfformiad ariannol a gwasanaeth Cefndy wedi bod yn dda, mae'r ffaith bod Cefndy wedi cyflawni effeithlonrwydd wedi atal y gwasanaeth rhag buddsoddi yn ei isadeiledd.

Mae Sir Ddinbych wedi ffurfio ymrwymiad yn ei Gynllun Corfforaethol i gefnogi bodolaeth Cefndy yn y dyfodol drwy gymeradwyo buddsoddiad cyfalaf. Mae'r adroddiad yn darparu cyfiawnhad dros fuddsoddiad cyfalaf ac yn amlinellu dewisiadau ar gyfer ffatri newydd er mwyn galluogi Cefndy i ddatblygu a dod yn gynaliadwy heb gefnogaeth refeniw parhaus gan Sir Ddinbych. Mae crynodeb o Ofal Iechyd Cefndy, busnes a gefnogir gan Sir Ddinbych, wedi ei gynnwys yn yr adroddiad ac mae copi o Gynllun Busnes Cefndy i'w gael yn Atodiad 1.

Yn y pum mlynedd ddiwethaf mae Cefndy wedi cynyddu perfformiad gwerthiant i £3.8 miliwn, ac wedi lleihau ei ddibyniaeth ar Sir Ddinbych o £200 mil. Fodd bynnag, yr her sy'n wynebu'r sefydliad rŵan yw cynaladwyedd y busnes/gwasanaeth ac fe allai hynny fygwth dyfodol Cefndy os nad yw'n cael ei ddatrys. Rhoddodd y swyddogion grynodedb o'r dewisiadau sydd ar gael (mae'r dewisiadau hyn wedi eu cynnwys yn yr adroddiad ac yn Atodiad 3):-

- a. Parhau â'r cynllun presennol a thynnu cymhorthdal Sir Ddinbych.
- b. Cadw lefel o gymhorthdal ar gyfer cyfnod estynedig.
- c. Buddsoddiad cyfalaf fel y nodwyd yn y Cynllun Corfforaethol.

Mae'r wybodaeth ganlynol hefyd wedi ei chynnwys yn yr adroddiad:-

- Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol
- Costau a'u heffaith ar wasanaethau eraill.
- Prif gasgliadau'r Aseiad o Effaith ar Gydraddoldeb, Atodiad 4.
- Ymgynghoriadau a gynhaliwyd.
- Datganiad y Prif Swyddog Cyllid.
- Risgiau a'r mesurau i'w lleihau.

Mewn ymateb i'r pryderon a fynegwyd gan y Cyng. Jeanette Chamberlain-Jones yn ymwneud â phroblemau aelodau o staff wrth ddefnyddio adeiladau allanol a storfeydd ar y safle, cadarnhaodd Rheolwr Cyffredinol Gofal Iechyd Cefndy y byddai'r aelodau o staff yn parhau i ddefnyddio'r adeiladau allanol a bod y materion wedi eu datrys. Eglurodd Cyfarwyddwr Corfforaethol Moderneiddio a Lles bod pob ymdrech wedi ei wneud i sicrhau llety addas ond yn aflwyddiannus.

Bu i'r Cabinet gydnabod llwyddiannau Cefndy o ran gwrthdroi'r duedd o ddibynnu'n ormodol ar gefnogaeth ariannol Sir Ddinbych drwy ddarparu twf masnachol ac effeithlonrwydd ariannol. Amlygodd y Cyng. Irving gyfraniad Cefndy at yr economi lleol a'u rôl fel darparwr gwaith i bobl anabl.

Ystyriodd yr Aelodau'r dewisiadau gan gefnogi Dewis C a darparu buddsoddiad a fyddai'n arwain at gynaladwyedd ariannol heb gyllideb Sir Ddinbych. Roedd y Cabinet hefyd yn cefnogi cyflwyno cais am Grant Buddsoddi Cyfalaf Llywodraeth Cymru ar gyfer cost lawn y gwaith i gydnabod y byddai tynnu cyllid yr Adran Gwaith a Phensiynau yn rhoi pwysau ychwanegol ar y system fudd-daliadau heb y buddsoddiad hwn. **(PG, DLH I'w wneud)**

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn:-

- (a) derbyn yr adroddiad ac yn nodi sylwadau'r Aelodau;
- (b) cefnogi'r cynigion ar gyfer buddsoddiad, Dewis C, yn amodol ar gytundeb y Grŵp Buddsoddi Strategol; ac yn
- (c) cefnogi cais y busnes am Grant Buddsoddi Cyfalaf Llywodraeth Cymru ar gyfer cost lawn y gwaith i gydnabod y byddai tynnu cyllid yr Adran Gwaith a Phensiynau yn rhoi pwysau ychwanegol ar y system fudd-daliadau heb y buddsoddiad hwn.

(PG, DLH I'w wneud)

9 ALLANOLI GWASANAETHAU TGCH I YSGOLION

Cyflwynodd y Cyng. Eryl Williams yr adroddiad, a gylchredwyd cyn y cyfarfod, sy'n gofyn am gymeradwyaeth i ddyfarnu contract TGCh Gweinyddiaeth a Chwricwlwm Ysgolion i GAIA Technologies. Eglurodd Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd y byddai'n rhaid trafod unrhyw fater yn ymwneud ag Atodiad 2, Asesiad Effaith ar Ansawdd, dan Ran II o'r Rhaglen.

Mae angen gwneud penderfyniad ynghylch cymeradwyo GAIA Technologies fel y darparwr TGCh gorfodol ar gyfer Rhwydwaith Gweinyddol yn dilyn y broses ddiweddar i allanoli gwasanaeth cyfredol Cyngor Sir Ddinbych, ac i gymeradwyo GAIA Technologies fel y darparwr TGCh dewisol ar gyfer Rhwydwaith Cwricwlwm yn dilyn ail-dendro contract Cyngor Sir Ddinbych a ddaeth i ben, a ddyfarnwyd yn flaenorol i GAIA Technologies ar ran rhai ysgolion.

Eglurodd Pennaeth Cwsmeriaid a Chymorth Addysg mai TGCh Canolog sy'n darparu rhwydwaith Gweinyddol Ysgolion ar hyn o bryd a bod yr argymhelliad yn cynnig rhoi'r contract i GAIA Technologies sydd wedi llwyddo yn y broses dendro ddiweddar. Eglurwyd hefyd bod hwn yn gontract gorfodol y mae'n rhaid i'r holl ysgolion fod yn rhan ohono, gan ei fod yn hanfodol bod y contract yn cael ei ddarparu gan un darparwr ar draws yr holl ysgolion, er mwyn cael cysondeb rhwng Ysgolion a'r Sir. Mae 4 dewis ar gyfer y rhwydwaith Gweinyddol fel a ganlyn:-

1. Gwasanaeth a Reolir yn Llawn – staff a reolir gan Awdurdod Lleol.
2. Gwasanaeth Cefnogi – staff a reolir gan Awdurdod Lleol.
3. Gwasanaeth a Reolir yn Llawn – TUPE llawn i staff.
4. Gwasanaeth Cefnogi – TUPE llawn i staff.

Mae'r gwasanaeth presennol gyda TGCh Canolog yn wasanaeth cefnogi'n unig ac yn seiliedig ar yr atodlen brisiau a welir yn Atodiad 1. Mae'r gwasanaeth newydd gyda GAIA Technologies yn rhoi gwell ansawdd am bris gostyngol. Bydd y pris yn dal yn destun gwiriad terfynol o restr eiddo wrth ddyfarnu'r contract, ond bydd y costau uned yn aros yn sefydlog yn unol â'r tendr.

Caiff rhwydwaith Cwricwlwm yr Ysgol ei gaffael yn allanol ar hyn o bryd, a chaiff ei reoli'n lleol gan ysgolion drwy eu trafodaethau contract eu hunain gyda darparwyr amrywiol. Roedd fframwaith Sir Ddinbych i fod i gael ei hadnewyddu ar 1 Ebrill 2013, a gofynnwyd am benderfyniad wedi ei ddirprwyo i gymeradwyo estyn y contract tan 31 Awst 2013 er mwyn gwneud y contract Cwricwlwm newydd yn rhan o'r tendr ar gyfer y rhwydwaith Gweinyddol. Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cyng. David Smith, Eglurodd Pennaeth Cwsmeriaid a Chymorth Addysg bod y contract yn ddewisol ac nad oedd yn rhaid i ysgolion drosglwyddo eu contractau cwricwlwm i'r rhwydwaith. Nid ydym ni'n gwybod ar hyn o bryd pa ysgolion fyddai'n dewis trosglwyddo i'r contract newydd.

Gofynnwyd i'r darparwyr ystyried y dewis o wasanaeth a reolir yn llawn (yn cynnwys caledwedd), neu wasanaeth cefnogi sylfaenol (heb galedwedd), yn ogystal â model trosglwyddo TUPE llawn a model staffio a gedwir gan Awdurdod Lleol. Bu i hyn greu'r un pedwar dewis â'r rhwydwaith Gweinyddol ac mae manylion yr arbedion

tebygol, o gymharu â'r gwasanaeth TGCh Canolog, pob ysgol yn erbyn pob dewis wedi eu cynnwys yn yr adroddiad.

Cafwyd anawsterau wrth ddarparu cymhariaeth a chafwyd atodlen brisiau yn seiliedig ar restr eiddo ddrafft a bydd yn destun newid yn dilyn archwiliad llawn o offer yn yr ysgol unwaith y bydd y contract yn dechrau. Cynhwysir yr atodlen grynhoi lawn ar gyfer yr holl ddewisiadau yn Atodiad 1. Noder bod hyn yn seiliedig ar restr eiddo heb ei harchwilio a bydd yn newid ac yn destun trafodaethau unigol ar gyfer pob ysgol yn ddiwyddol ar anghenion lleol. Mae copi cyfrinachol o'r templed Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb i'w weld yn Atodiad 2.

PENDERFYNWYD y dylai'r Cabinet gymeradwyo rhoi'r contract Gweinyddol a Rhwydweithiau Cwricwlwm i GAIA Technologies.
(JW i'w wneud)

10 ADRODDIAD CYNNYDD CHWARTEROL Y CYNLLUN CORFFORAETHOL: CHWARTER 4 2012/13

Cyflwynodd y Cyng. Barbara Smith yr adroddiad, a gylchredwyd cyn y cyfarfod, sy'n cynnwys yr wybodaeth ddiweddaraf ar gyflawni Cynllun Corfforaethol 2012-17 ar ddiwedd chwarter 4, 2012-13 a rhoddodd grynodeb o bob canlyniad yn y Cynllun Corfforaethol.

Roedd yr adroddiad yn nodi bod y Cynllun Corfforaethol yn mynd rhagddo'n dda a bod y rhesymau y tu ôl i wella rhai elfennau wedi eu deall. Mae'n bwysig nodi bod yr adroddiad hwn yn ymwneud â blwyddyn gyntaf Cynllun Corfforaethol 5 mlynedd, a bod rhai elfennau o'r cynllun wedi eu cynnwys yn benodol oherwydd bod angen eu gwella. Bydd yn cymryd mwy o amser i wella rhai elfennau. Mae'r Tîm Gwelliant Corfforaethol wedi gweithio a Phenaethiaid Gwasanaeth ac Aelodau Arweiniol i roi eglurder ynglŷn â'n huchelgais ar gyfer y cynllun, ac i roi syniad o sut y mae disgwyl i daith y gwella edrych. Mae'r gwaith hwn bron wedi ei gwblhau, ac mae casgliadau wedi eu hymgorffori yn y dadansoddi sydd wedi ei gynnwys o fewn yr adroddiad hwn.

Mae nifer o feysydd, wedi eu hamlygu mewn coch yn yr adroddiad, yn dangos bod rhai dangosyddion a pherfformiad wedi eu nodi fel "blaenoriaeth ar gyfer gwella". Mae rhai gweithgareddau wedi eu dyrannu â'r lefel isaf posibl o hyder y cânt eu cyflawni gan y swyddog sy'n gyfrifol amdanynt ac mae'r meysydd wedi eu crynhoi yn yr adroddiad:-

- Canran y disgyblion sy'n gadael yr ysgol heb gymhwyster cydnabyddedig.
- Nifer o fesurau perfformiad o fewn y flaenoriaeth addysg yn ymwneud ag ystafelloedd dosbarth symudol a llefydd gweigion.
- Canran ffyrdd A a B sydd mewn cyflwr gwael.
- Gwaith i ffurfioli cynlluniau ar gyfer cyrbau is.
- Cyfran yr oedolion sy'n methu byw'n annibynnol.

- Tipio anghyfreithlon yn y Sir.
- Canran y digwyddiadau tipio anghyfreithlon sy'n cael eu hadrodd.
- Argaeledd tai preifat fforddiadwy yn Sir Ddinbych.

Mae un deg pedwar Dangosydd Perfformiad Allweddol creiddiol wedi eu dynodi er mwyn meincnodi gyda HouseMark. Mae'r data mwyaf diweddar yn dangos fod gan y Cyngor saith ohonynt (50%) o fewn y chwarter uchaf, sef y trothwy sydd wedi ei ddynodi ar gyfer bod yn "flaenoriaeth ar gyfer gwella". Yr uchelgais yn y pen draw oedd cael pob Dangosydd Perfformiad Allweddol o fewn y chwarter uchaf. Mae cyfradd cwblhau gwerthusiadau perfformiad yn amserol hefyd yn "flaenoriaeth ar gyfer gwella", gan fod ein perfformiad ar hyn o bryd yn 92.28%. Yn gorfforaethol, cytunwyd fod unrhyw ganlyniad sy'n is na 95% yn "flaenoriaeth ar gyfer gwella".

Eglurodd Pennaeth Cynllunio Busnes a Pherfformiad bod yr adroddiad wedi ei ystyried gan y Pwyllgor Archwilio Perfformiad a fynegodd y pryderon canlynol:-

- Ystafelloedd Dosbarth Symudol:- Mae rhaglen yn ei lle i newid Ystafelloedd Dosbarth Symudol.
- Cyrbau Is:- Bydd yr Adran Briffyrdd i ddarparu'r wybodaeth ddiweddaraf ar y cynnydd. Mynegodd y Prif Weithredwr bryder ynglŷn â'r diffyg cynnydd. Eglurodd bod hyn yn annerbyniol a theimlodd y gall y mater gael goblygiadau ehangach a'i ystyried yn fater Rheoli perfformiad.
- Tipio Anghyfreithlon:- Eglurodd Pennaeth Cynllunio Busnes a Pherfformiad bod problemau mewnol gyda phroses adrodd y system Rheoli Cyswllt Cwsmer (RhCC) a bod angen derbyn eglurhad o hynny. Mewn ymateb i bryderon y Cyng. Huw Jones, cytunwyd gofyn i RhCC ymchwilio i unrhyw gysylltiad rhwng tipio anghyfreithlon a lleoliadau penodol o ran darpariaeth ac amseroedd casglu.
- Baw Cŵn:- Eglurodd y Cyng. David Smith y dylai nifer y cosbau am adael baw cŵn leihau i adlewyrchu effaith y broses o godi ymwybyddiaeth y cyhoedd ynglŷn â'r broblem.

Mewn ymateb i gwestiwn gan yr Arweinydd ynglŷn â sut gellir mesur effaith blaenoriaethau'r Cynllun Corfforaethol ar yr ardal leol ac adrodd yn ôl i'r Grwpiau Aelodau Ardal. Eglurodd Pennaeth Cynllunio Busnes a Pherfformiad bod y ffigyrau yn ymwneud â'r cynnydd o ran gweithgarwch lleol wedi eu cyhoeddi ac y byddai'r broses yn cael ei hadolygu. Pwysleisiodd y Prif Weithredwr pa mor bwysig yw sicrhau bod y Grwpiau Aelodau Ardal yn cadw rheolaeth ar eu rhaglenni, ac y dylid annog trafodaeth gyda Chadeiryddion y Grwpiau Aelodau Ardal.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn:-

- (a) derbyn yr adroddiad ac yn nodi sylwadau'r Aelodau; ac yn
  - (b) gofyn i RhCC ymchwilio i unrhyw gysylltiad rhwng tipio anghyfreithlon a lleoliadau penodol o ran darpariaeth ac amseroedd casglu.
- (AS I'w wneud)**

11 SEFYLLFA DERFYNOL Y GYLLIDEB A'R ALLDRO REFENIW 2012/13

Cyflwynodd y Cyng. Julian Thompson-Hill yr adroddiad, a gylchredwyd cyn y cyfarfod, a oedd yn rhoi diweddariad ynglŷn â'r sefyllfa refeniw derfynol a'r argymhellion ar gyfer ymdrin â'r balansau. Caiff drafft cyntaf y Datganiad Cyfrifon Blyneddol ar gyfer 2012/13 ei gyflwyno i'r archwilwyr allanol ar 28 Mehefin. Bydd y cyfrifon a archwiliwyd yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ym mis Medi i'w cymeradwyo'n derfynol.

Y sefyllfa alldro ariannol gyffredinol ar gyfer 2012/13 yw i'r Cyngor dan wario yn erbyn y gyllideb a gymeradwywyd ac iddo weld cynnydd yn arenillion Treth y Cyngor, ac mae hynny'n cryfhau sefyllfa ariannol y Cyngor. O ganlyniad, mae'n bosibl argymhell trosglwyddo cyllid i gronfeydd wrth gefn penodol a fydd o gymorth wrth i'r Cyngor gyfarch pwysau ariannol trwm y blyneddodded nesaf a dechrau sefydlu'r adnoddau arian parod y mae eu hangen i gyflawni'r Cynllun Corfforaethol. Mae'r ffigyrau Alldro Refeniw terfynol yn Atodiad 1. Sefyllfa derfynol cyllideb y gwasanaethau a'r gyllideb gorfforaethol yw tanwariant o £1.525 miliwn, 1.3% o'r gyllideb refeniw net.

Roedd sefyllfa alldro cyllideb y gwasanaethau a'r gyllideb gorfforaethol £530 mil yn uwch na'r hyn a gafodd ei adrodd wrth y Cabinet ym mis Mawrth. Roedd y symudiad mwyaf arwyddocaol o fewn Ysgolion Gwella a Chynhwysiant (£223 mil). Mae sefyllfa derfynol Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd wedi gwella o £76 mil ac mae sefyllfa'r cyllidebau corfforaethol wedi gwella o £113 mil ers y rhagolwg a gafodd ei adrodd ym mis Mawrth. Mae'r gwasanaethau'n parhau i fod yn rhagweithiol wrth gynllunio ar gyfer arbedion yn y blyneddodded sydd i ddod, a dechreuwyd gweld effaith ariannol rhai o'r cynigion hynny ar waith tuag at ddiwedd 2012/13. Rhoddodd wasanaethau wybod am ymrwymadau yn erbyn balansau o £849 mil ym mis Mawrth. Roedd y mwyafrif o'r balansau wedi eu rhagweld oherwydd materion amseru ac mae balansau ymrwymedig y gwasanaethau bellach yn £1.139 miliwn ac mae rhagor o fanylion i'w gweld yn yr adroddiad.

Roedd y gwariant ar ysgolion £1.069 miliwn yn is na'r gyllideb a ddirprwywyd gydag ysgolion arbennig wedi gwella o £490 mil sy'n ffurfio'r rhan fwyaf o'r cyfanswm symudiad. Mae balansau ysgolion bellach yn £2.870 miliwn sy'n oddeutu £190 y disgybl a 4.25% o gyllideb net ysgolion. Mae manylion ynglŷn â hyn wedi eu cynnwys yn Atodiad 3.

Cyllidebodd y cyngor ar gyfer gwneud cyfraniad o £300 mil i'r balansau sydd, yn gyson ag adroddiadau blaenorol, yn dybiaeth o fewn y sefyllfa alldro derfynol. Cyllidebodd y cyngor ar gyfer gwneud cyfraniad i ariannu'r Cynllun Corfforaethol a oedd angen oddeutu £25 miliwn o arian parod a £52 miliwn o fenthyciad er mwyn cyflawni uchelgeisiau'r Cyngor. Yng nghyllideb 2012/13, roedd tybiaeth y byddai £2.073 yn cael ei gynhyrchu trwy fod arian blaenoriaeth wedi'i ddyrannu i wasanaethau a thrwy fod darpariaethau wedi eu cyllidebu o fewn cyllidebau corfforaethol.

Mae gwybodaeth bellach yn ymwneud ag alldro terfynol y gwasanaethau fel a ganlyn:-

Cynllunio Busnes a Pherfformiad – y sefyllfa derfynol yw tanwariant o £60 mil.

Cyllid ac Asedau – tanwariant o £16 mil.

Priffyrdd a'r Amgylchedd - £278 mil yn is sef gwelliant o £15 mil ers y rhagolwg a wnaed ym mis Mawrth.

Cynllunio a Rheoleiddio – cynnig i'w ddefnyddio i gyllido costau ailstrwythuro fel rhan o gyflawni arbedion ar gyfer 2013/14.

Gwasanaeth Oedolion a Busnes - wedi cyflawni ei gyllideb.

Gwasanaethau Plant a Theuluoedd – adroddwyd ei fod yn £148 mil.

Tai a Datblygu Cymunedol - oherwydd i adolygiad o ariannu trwy grantiau allanol ar ddiwedd y flwyddyn amlygu costau ychwanegol y gellir eu hawlio.

Cyfathrebu, Marchnata a Hamdden – roedd y sefyllfa alldro terfynol yn danwariant o £37.5 mil.

TGCh/Trawsnewid Busnes – y gyllideb yn £108 mil yn is.

Cwsmeriaid a Chymorth Addysg – tanwariant o £245 mil.

Gwella Ysgolion - tanwariant o £349 mil.

Treth y Cyngor – effeithir gan nifer yr anheddau yn y Sir, ynghyd â lefel uchel iawn o gasglu trethi (dros 98%).

Eglurodd y Cyng. Thompson-Hill, o ystyried y sefyllfa gyffredinol o fewn y gwasanaethau, y cynigir bellach fod yr adrannau yn dwyn unrhyw danwariant net yn ei flaen i gynorthwyo gyda chyflawni strategaeth cyllideb 2013/14 ac i gwrdd ag unrhyw ymrwymiad sy'n bodoli. Bydd angen i wasanaethau amlinellu'n fanylach sut caiff y balansau a ddygwyd ymlaen eu defnyddio yn 2013/14 yn yr Adroddiad Ariannol i'r Cabinet ym mis Hydref. Mae'r sefyllfa derfynol yn golygu bod gan y cyngor £651 mil o gyllid arian parod ar gael. Mae hyn yn llwyddiant sylweddol ac mae'n rhaid i'r Cyngor sicrhau y defnyddir yr arian yn y ffordd fwyaf effeithiol posibl. Cynigir bod y swm hwn yn cael ei ddefnyddio i gyfrannu at y cronfeydd arian parod wrth gefn sydd eu hangen i ariannu'r Cynllun Corfforaethol.

Mae nifer o gyfraniadau eraill i mewn ac allan o'r Cronfeydd Wrth Gefn a'r Darpariaethau wedi eu caniatáu o fewn y cyfrifon ac mae'r rhain wedi eu nodi yn Atodiad 2 ar gyfer cymeradwyaeth y Cyngor. Mae'r symudiadau sylweddol i'r cronfeydd wrth gefn nad ydynt eisoes wedi eu hamlygu wedi eu cynnwys yn yr adroddiad ac yn ymwneud â'r canlynol:

- Cynigir bod £6.2 miliwn yn cael ei ailddyrranu o gronfeydd wrth gefn presennol i ariannu'r Cynllun Corfforaethol (adroddwyd am hyn mewn manylder wrth y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ym mis Mai 2013).
- Mae £562 mil wedi cael ei glustnodi i ariannu amddiffyn ysgolion a effeithir gan y newidiadau diweddar i'r fformiwla gyllido.
- Mae £185 mil wedi ei ychwanegu at y Gronfa Yswiriant Wrth Gefn i gyfrif am y rhwymedigaethau sy'n parhau mewn perthynas ag MMI (cyn yswirwyr yr awdurdodau a oedd yn rhagflaenu Sir Ddinbych) a hawliadau posibl eraill. Ymatebodd y Prif Gyfrifydd i gwestiwn gan y Cyng. Hugh Irving ac eglurodd y gall y rhwymedigaethau posib a nifer yr hawliadau gynyddu yn y dyfodol.
- Mae cyllid wedi symud o'r Gronfa Statws Sengl Wrth Gefn i ddarpariaeth i ariannu hawliadau cyflog cyfartal

Mewn ymateb i gwestiwn gan yr Arweinydd, amlinellodd y Cyng. Thompson-Hill effaith gyfredol a'r effaith a ragwelir y caiff y Rhaglen Foderneiddio ar effeithlonrwydd a chyfeiriodd at ddull cyson y Cyngor o ran effeithlonrwydd gwasanaethau. Eglurodd y Prif Gyfrifydd bod y cynnig i gynllunio ar gyfer y gyllideb nesaf yn cynnwys cyfarfod â darparwyr gwasanaeth i drafod targedau moderneiddio a fydd yn cynnwys y prosiectau cynlluniedig.

Ymatebodd Cyfarwyddwr Corfforaethol Cwsmeriaid i gwestiwn gan y Cyng. David Smith ac eglurodd y bydd unrhyw weddill gan ysgol sydd wedi ei chau yn cael ei fonitro'n ofalus ac yn cael ei fwydo i mewn i'r cronfeydd canolog. **(RW I'w wneud)**

Awgrymodd y Cyng. Meirick Davies y dylid rhifo paragraffau'r adroddiad i osgoi dryswch sy'n codi yn sgil y gwahaniaeth yn nifer y tudalennau Cymraeg a nifer y tudalennau Saesneg yn y Rhaglen. Cafwyd cadarnhad bod yr incwm ychwanegol wedi ei gynhyrchu, sy'n cyfrannu at y tanwariant, yn ymwneud ag ysbwriel yn gyffredinol ac nid yn benodol i incwm o ddirwyon baw cŵn.

Yn dilyn trafodaeth bellach:-

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn argymhell y canlynol i'r Cyngor:-

- (a) sefyllfa derfynol yr alldro refeniw ar gyfer 2012/13;
  - (b) ymdrin â'r cronfeydd wrth gefn a'r balansau fel y manylir yn yr adroddiad.
- (PM, RW I'w wneud)**

12 ADOLYGU GWASANAETHAU DYDD

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad, a gylchredwyd cyn y cyfarfod, a oedd yn darparu trosolwg o'r cynigion i ailfodelu gofal dydd ar gyfer pobl hŷn. Mae'r cynigion yn ymwneud yn bennaf â'r newidiadau i ogledd Sir Ddinbych, fodd bynnag mae'r egwyddorion strategol ategol ar gyfer hyrwyddo annibyniaeth pobl trwy ail-alluogi a'r defnydd o adnoddau cymunedol yn berthnasol i'r sir gyfan. Mae rhesymeg y cynigion wedi ei darparu ac mae'r maes gwasanaeth wedi ei adnabod fel maes ar gyfer toriadau cyllidebol yn y cynllun ariannol tymor canolig.

Rhodddwyd gwybod i'r Aelodau y dylid addasu Datganiad y Prif Swyddog Cyllid i ddweud "Mae'r adroddiad yn awgrymu y bydd arbedion yn codi yn sgil yr arolwg ac y byddai'r rhain yn cael eu hail-fuddsoddi mewn gofal cymdeithasol. Bydd y cynigion hefyd yn rhyddhau gofod yn un o'n hadeiladau y gallwn ei ddefnyddio er dibenion eraill".

Mae Atodiad 1 a 2 yn cynnwys manylion rhai o'r ymgynghoriadau sydd wedi eu cynnal ac elfennau o'r model sydd wedi eu newid i adlewyrchu rhai o'r materion a godwyd. Mae'r adroddiad yn argymhell ym mharagraffau 4.10 a 4.13 y dylid cymeradwyo gweithredu'r model newydd.

Cafwyd crynodeb o'r adroddiad, a oedd yn cynnwys:-

- Yn 2012 nododd Llywodraeth Cymru'r angen i wasanaethau cymdeithasol Cymru ymateb i'r newid cynyddol yn nisgwyliadau cymdeithasol, i'r newid demograffig ac i'r sefyllfa anodd o ran caffael adnoddau.
- Ym mis Ionawr 2013 cyflwynwyd Bill Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles (Cymru) i Lywodraeth Cymru.
- Y sail ar gyfer creu model Sir Ddinbych ar gyfer gofal cymdeithasol oedolion.
- Ar y cyfan, mae ar bobl eisiau cadw eu hannibyniaeth a'u cysylltiadau yn eu cymuned yn hytrach na mynychu canolfan arbennig ar gyfer pobl hŷn.
- Ceir hefyd nifer o wasanaethau cymunedol datblygedig yn cynnig gwasanaethau i bobl o bob oed.
- Y ffaith y dylai pobl gael mynediad at adnoddau cymunedol, dull sy'n gyson â Bill Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru.
- Mae strategaeth ail-alluogi Sir Ddinbych wedi bod yn llwyddiannus iawn gan alluogi pobl i adennill sgiliau a hyder er mwyn byw'n annibynnol.
- Mae Llys Nant a Hafan Deg yn ganolfannau dydd traddodiadol sy'n darparu gwasanaeth gwych a gwerthfawr i'r rheiny sy'n mynd yno.
- Mae nifer y bobl sy'n defnyddio'r canolfannau yn y lleiafrif o gymharu â chyfanswm poblogaeth pobl hŷn yr ardal. Mae tystiolaeth o hyn yn Atodiad 3. Mae'r rhan fwyaf o'r bobl yn mynychu'r canolfannau hyn ddwy neu dair gwaith yr wythnos ac mae manylion ynglŷn â hynny yn Atodiad 4.

Tynnwyd sylw'r Aelodau at y cynnig diwygiedig canlynol:-

- Symud gwasanaethau presennol Prestatyn o Lys Nant i Nant y Môr - Bydd hyn yn rhoi cyfle i bobl ddatblygu rhwydweithiau cymdeithasol ehangach gyda thrigolion Nant y Môr a chymryd rhan mewn mwy o weithgareddau sy'n cael eu cynnig yn y cyfleuster Gofal Ychwanegol. Bydd defnyddwyr gwasanaeth presennol a newydd gydag anghenion cymwys yn cael eu cefnogi 3 diwrnod yr wythnos trwy weithgaredd "galw i mewn" sy'n helpu'r bobl i gymdeithasu. Byddan nhw'n derbyn cefnogaeth ar y ddau ddiwrnod arall i leihau'r ymdeimlad o unigedd.
- Yn y tymor canolig/ tymor hir, edrych ar symud darpariaeth gofal dydd y Rhyl i Orwel Newydd - Fodd bynnag, byddem yn sicrhau bod unrhyw gynllun yn adnabod pwrpas addas a chynaliadwy ar gyfer adeilad Hafan Deg. Mae hyn yn cynnwys datblygu cyfleusterau yn y ganolfan i'n cynorthwyo i ddatblygu ein dull ail-alluogi h.y. sefydlu cegin 'gartref', yn ogystal ag edrych ar y posibilrwydd o ddefnyddio'r adeilad ar gyfer ystod o weithgareddau cymdeithasol a chefnogi ar gyfer pobl hŷn sy'n byw yn War Memorial Court a'r ardal.
- Ein cam cyntaf fyddai cynnig darpariaeth gofal dydd 3 diwrnod yn Hafan Deg, gyda dau ddiwrnod yn canolbwyntio ar ail-alluogi. Y cynnig gwreiddiol oedd dod â phob gweithgaredd gofal dydd traddodiadol i ben ar y safle. Fodd bynnag, diwygiwyd hyn yn sgil pryderon defnyddwyr gwasanaeth, eu gofalwyr ac Aelodau Lleol. Mae'r cynnig yn dal i ganiatáu'r gwasanaeth i gefnogi ail-alluogi a chynnaladwyedd.
- Gan gymryd y bydd cynigion yr adroddiad hwn yn cael eu cymeradwyo, bydd cynllun prosiect manwl yn cael ei ddatblygu ar gyfer trefniadau presennol Hafan Deg a Llys Nant. Bydd y ddau gynllun yn adlewyrchu'r angen i reoli'r newidiadau'n sensitif trwy ymgynghori â defnyddwyr gwasanaeth a'u gofalwyr. Mae prif gerrig

milltir y ddwy ganolfan wedi eu cynnwys yn Atodiad 5, ac mae'r Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb wedi ei gynnwys yn Atodiad 6.

Mae'r adroddiad yn crynhoi sut fydd y penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol, cost ac effaith y penderfyniad ar wasanaethau, casgliadau'r Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb a'r ymgynghoriadau sydd wedi eu cynnal.

Pwysleisiodd y Cyng. Jeanette Chamberlain-Jones gwerth cyfleusterau gofal dydd i bobl hŷn yr ardal a dywedodd bod angen ystyried y gwasanaethau a ddarperir yn y Canolfannau hyn.

Yn dilyn trafodaeth bellach:-

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn:-

(a) *derbyn yr adroddiad ac yn nodi sylwadau'r Aelodau; ac yn*

(b) *cymeradwyo gweithredu'r model newydd fel y nodir ym mharagraffau 4.10 a 4.13 yr adroddiad.*

(PG I'w wneud)

13 LLEOEDD LLEWYRCHUS LLAWN ADDEWID – CAIS ARIANNU AR GYFER PROSIECTAU CANOL TREF Y RHYL

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad, a gylchredwyd cyn y cyfarfod, sy'n gofyn am gefnogaeth y Cabinet ar gyfer datblygu a chyflwyno cais am gyllid dan raglen Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid ar gyfer Canol Tref y Rhyl.

Trwy'r cynllun hwn mae Sir Ddinbych wedi llwyddo i sicrhau arian ar gyfer nifer o fentrau a phrosiectau gan gynnwys Harbwr y Rhyl, Prosiect Gwella Tai Gorllewin y Rhyl ac adnewyddu Gwesty'r Bee and Station. Fodd bynnag, mae arian y rhaglen hon yn dod i ben fis Mawrth 2014. Yn y dyfodol bydd yn rhaid mynd trwy broses gystadleuol dan Fframwaith Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid i sicrhau cyllid adfywio.

Mae Cyfarwyddyd Ymgeisio Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid, sydd ynghlwm wrth yr adroddiad, yn nodi rhai o'r prif egwyddorion a'r dulliau disgwylid, ynghyd â'r prif flaenoriaethau ar gyfer buddsoddi mewn adfywio. Mae'r rhain hefyd wedi eu cynnwys yn yr adroddiad. Mae gwariant sylweddol eisoes wedi ei gynllunio yn y Rhyl trwy'r gwasanaethau Adfywio, Priffyrdd a gwasanaethau eraill a byddai modd defnyddio hyn fel arian cyfatebol. Byddai buddsoddiad gan y sector preifat hefyd yn gymwys fel arian cyfatebol, ac mae yna eisoes fwriad o fuddsoddiad preifat sylweddol yn ystod cyfnod y rhaglen yn sgil datblygiad gwesty newydd a'r Ganolfan Nofio arfaethedig. Bydd buddsoddiad pellach gan y sector preifat yn cael ei hyrwyddo trwy'r rhaglen. O ystyried yr arian cyfatebol a nodwyd yn yr adroddiad, cynigir datblygu cais o amgylch yr adnoddau presennol ac o'r herwydd ni fyddai angen neilltuo mwy o gyllid cyfalaf Cyngor Sir Ddinbych i gefnogi'r cais.

Yn wreiddiol roedd y swyddogion wedi trafod cyflwyno cais Sirol a oedd yn canolbwyntio ar holl ganol trefi'r sir. Ond, yn dilyn awgrymiadau gan swyddogion Llywodraeth Cymru, credir na fyddai cais o'r fath yn llwyddiannus ac y byddai cais

sy'n canolbwyntio ar un canol tref yn fwy addas O fewn Rhaglen y Rhyl yn Symud Ymlaen, mae canol y dref eisoes wedi ei hadnabod fel mater o bwys a'r flaenoriaeth nesaf i fynd i'r afael â hi. Ar sail hynny yn ogystal â'r cyfarwyddyd ymgeisio sydd wedi ei chyhoeddi ac awgrymiadau Llywodraeth Cymru, ystyrir bod cais sy'n canolbwyntio ar ganol tref y Rhyl yn gais cryf a all lwyddo oherwydd y rhesymau a nodwyd yn yr adroddiad. Mynegodd yr Arweinydd ei siomedigaeth, oherwydd cyngor Llywodraeth Cymru, na fyddai terfi eraill y Sir yn cael cyfle i fanteisio ar y rhaglen newydd.

Os byddwn yn datblygu'r cais, cynigir y dylai'r cais roi blaenoriaeth i ddatblygu busnes, entrepreneuriaeth a chreu swyddi newydd yng nghanol y dref. Byddai hyn yn canolbwyntio ar fanwerthu, yn arbennig o fewn y sector annibynnol a sectorau wedi eu tangynrychioli fel bwyd, ond o ran y cyd-destun manwerthu newidiol, byddai hefyd yn ystyried sut gall canol y dref gefnogi darpariaeth tai amrywiol a gwasanaethau ehangach. Eglurwyd y byddai'r cyllid ar gyfer cyfalaf yn hytrach na refeniw, ond byddai hyn yn darparu cyfle i sicrhau cyllid ar gyfer caffael eiddo, adnewyddu, cynlluniau grant, gwelliannau amgylcheddol ac, o bosib, gwelliannau i feysydd parcio. Byddai'n rhaid i unrhyw gynllun cyfalaf gael ei gefnogi gan fentrau busnes a hyfforddi addas.

Mae'r adroddiad yn nodi sut fydd y penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol, sut fydd y costau yn effeithio ar wasanaethau eraill ac yn darparu amlinelliad o'r risgiau a'r mesurau i'w lleihau. Rhoddwyd gwybod i'r Aelodau y byddai cefnogaeth bellach i'r cais yn cael ei dderbyn gan Asiantaethau Cymunedol a Phartneriaid perthnasol, ac y byddai cymeradwyaeth ffurfiol cais Cam 2, yn amodol ar gymeradwyaeth Llywodraeth Cymru, yn cael ei ystyried gan y Cabinet ar 3 Medi 2013 fel y nodir yn Adran 7 o'r adroddiad. **(TB I'w wneud)**

Mewn ymateb i'r materion a godwyd gan y Cyng. Barbara Smith a'r Cyng. Jeanette Chamberlain-Jones, eglurodd Rheolwr Rhaglen y Rhyl yn Symud Ymlaen bod arwyddion a strategaeth mynediad y Rhyl yn cael eu paratoi ar hyn o bryd a bod y gwaith i fynd i'r afael â chyflwr Stryd Fawr Isaf wedi ei gynnwys yn Rhaglen Cynnal a Chadw Priffyrdd.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cyng. Huw Jones, eglurodd yr Arweinydd bod manylion y cais wedi eu hanfon at Grwpiau Aelodau Ardal yn ne'r Sir er mwyn egluro pam bod y cais yn canolbwyntio ar y Rhyl. Pwysleisiodd y Prif Weithredwr bwysigrwydd cydnabod bod y dylai'r penderfyniad i gynnwys eitemau i'w hystyried ar raglen y Grwpiau Aelodau Ardal barhau gyda'r Grwpiau Aelodau Ardal dan sylw. Eglurodd Cyfarwyddwr Corfforaethol: Uchelgais Economaidd a Chymunedol y gellir mynd i'r afael â'r mater ynghylch lledaenu gwybodaeth yn ystod briff y Cyngor ym mis Medi sydd wedi ei drefnu i ystyried y Strategaeth Datblygu Economaidd ac Adfywio.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn:-

- (a) cefnogi datblygu cais am gyllid ar gyfer Canol Tref y Rhyl; ac yn
- (b) cyflwyno cais Cam 1 (Rhaglen Amlinellol Strategol) erbyn 12 Gorffennaf 2013.

(TB I'w wneud)

14 ADOLYGU GRŴP LLYWIO'R CYNLLUN DATBLYGU LLEOL

Cyflwynodd y Cyng. Eryl Williams yr adroddiad, a gylchredwyd cyn y cyfarfod, sy'n amlinellu'r cynigion i ddiwygio aelodaeth Grŵp Llywio'r Cynllun Datblygu Lleol. Cytunwyd y dylai'r Grŵp Llywio newydd ddarparu arweiniad a chyfarwyddyd i symud y Cynllun Datblygu Lleol yn ei flaen trwy'r broses fabwysiadu ffurfiol ac i ganolbwyntio ar weithredu strategaeth a pholisïau'r Cynllun Datblygu Lleol. Cytunwyd ar Gylch Gorchwyl ac ar yr Aelodaeth, a bu i'r grŵp gyfarfod y llynedd. Fodd bynnag, cydnabuwyd y bydd yn rhaid adolygu'r aelodaeth yn dilyn etholiadau mis Mai 2012 a mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol.

Yn dilyn mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol, mae'n bwysig bod Grŵp diwygiedig yn cael ei ffurfio er mwyn darparu arweiniad gwleidyddol ar ddatblygu cyfres o Nodiadau Cyfarwyddyd Cynllunio Ychwanegol, briffiau datblygu a chynlluniau isadeiledd i hwyluso gweithredu'r Cynllun Datblygu Gwledig. Prif swyddogaeth Grŵp Llywio'r Cynllun Datblygu Lleol yw cefnogi darpariaeth a monitro parhaus ac adolygu'r Cynllun Datblygu Lleol, ynghyd â chefnogi gweithredu Strategaeth y Cynllun. Byddai gan y Grŵp rôl anweithredol ond byddai'n adrodd yn ôl ac yn gwneud argymhellion i'r Cabinet a'r Cyngor yn ôl yr angen.

Mae'r Cylch Gorchwyl diwygiedig (Atodiad 1) yn nodi'r trefniadau aelodaeth arfaethedig. Bydd nifer yr aelodau yn aros yr un fath (sef 12) ond ceisir cael cydbwysedd gwleidyddol a daearyddol hyd y gellir. Bydd pob Grŵp Aelodau Ardal yn enwebu 2 Aelod i gynrychioli eu hardal.

Bydd y Cynllun Datblygu Lleol yn chwarae rhan uniongyrchol o ran cyflawni blaenoriaethau 'Datblygu'r Economi Lleol' a 'Sicrhau Mynediad at Dai o Ansawdd' trwy'r polisiau a'r cynigion ynddo. Prif swyddogaeth y Grŵp Llywio fydd goruchwyllo cyflawni'r Cynllun Datblygu Lleol, gan alluogi'r ddarpariaeth o dai, cyflogaeth, cyfleusterau cymunedol a diogelu'r amgylchedd trwy'r Sir. Mae copi o'r Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb wedi ei gynnwys yn Atodiad 2.

Yn ystod y drafodaeth i ddilyn bu i'r Aelodau cymeradwyo'r Cylch Gorchwyl diwygiedig ac aelodaeth Grŵp Llywio'r Cynllun Datblygu Lleol, fel y nodir yn Atodiad 1, ac yn amodol ar ddileu'r cyfeiriad at falans gwleidyddol. Cytunwyd hefyd anfon cais at Gadeiryddion Grwpiau Aelodau Ardal yn gofyn am enwebu dau berson ar gyfer y Grŵp Llywio. Dylid derbyn yr enwebiadau erbyn wythnos gyntaf mis Gorffennaf 2013. (AL i weithredu)

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn:-

- (a) cymeradwyo'r Cylch Gorchwyl diwygiedig ac aelodaeth Grŵp Llywio'r Cynllun Datblygu Lleol, fel y nodir yn Atodiad 1, ac yn amodol ar ddileu'r cyfeiriad at falans gwleidyddol; ac yn
- (b) cytuno i anfon cais at Gadeiryddion Grwpiau Aelodau Ardal yn gofyn am enwebu dau berson ar gyfer y Grŵp Llywio erbyn wythnos gyntaf mis Gorffennaf 2013. **(AL i'w wneud)**

15 RHAGLEN WAITH I'R DYFODOL Y CABINET

Cyflwynodd yr Arweinydd Raglen Waith i'r Dyfodol y Cabinet, a gylchredwyd â phapurau'r cyfarfod.

PENDERFYNWYD – *y dylai'r Cabinet gymeradwyo ei Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol.*

Daeth y cyfarfod i ben am 2.45 pm.